

PROCEDURE AUDIT PERMANENTE EDUCATIE REGISTERACCOUNTANTS

December 2006

Inleiding

Bij de herziening van de Nadere Voorschriften Permanente Educatie (PE) in 2006 is ervoor gekozen een systeem in te voeren waarbij onderwijsinstellingen ten behoeve van de opleiding van registeraccountants worden erkend.

Om een kwalitatief en kwantitatief adequaat cursusaanbod te waarborgen dient de kwaliteit periodiek te worden gecontroleerd.

In samenwerking met Cedeo¹ heeft de Orde een controle instrument ontwikkeld, te weten de Audit PE (de Audit). In dit systeem worden alle door de Orde erkende onderwijsinstellingen periodiek aan de Audit onderworpen. Met de uitkomsten daarvan kan de Orde de kwaliteit monitoren en kunnen de onderwijsinstellingen zonodig verbeteringen in hun organisatie en in het cursusaanbod van de PE bewerkstelligen.

In het Besluit Onderwijsinstellingen Permanente Educatie Accountancy (het Besluit) is bepaald dat een onderwijsinstelling verplicht is zich op grond van de regelgeving periodiek te laten auditen teneinde de erkenning te behouden. Ingevolge het Mandaatbesluit van het Algemeen Bestuur is de directeur Beroepsontwikkeling en -reglementering gemandateerd de op de uitvoering van de Regeling gebaseerde procedures vast te stellen. In deze Procedure worden de onderwerpen, die samenhangen met de uitvoering van de Audit PE, nader geregeld.

1. Procedure Audit PE

Ter behoud van de erkenning van de Orde is iedere door de Orde erkende onderwijsinstelling op grond van de regelgeving verplicht zich periodiek (vooralsnog eens per drie jaar) te laten auditen door Cedeo. Deze Audit is voor rekening van de onderwijsinstelling en bedraagt per periode van drie jaar €1.700,- (excl. BTW), hetgeen omgerekend neerkomt op een bedrag van €365,- (excl. BTW) per jaar. Daarnaast geldt dat nieuw erkende onderwijsinstellingen zich binnen een jaar na de verkregen erkenning dienen te laten auditen door Cedeo. Indien de erkenning na deze Audit wordt voortgezet, zal de onderwijsinstelling in het reguliere regime vallen en vervolgens eens per drie jaar de Audit dienen te ondergaan.

Op het moment dat de Audit voor een onderwijsinstelling gepland staat, zal Cedeo de onderwijsinstelling aanschrijven. Cedeo zal in haar brief aangeven welke cursusdocumenten van welke cursussen de onderwijsinstelling ten behoeve van de Audit dient te overleggen. Ook zal in overleg met de onderwijsinstelling een datum voor een bezoek aan de onderwijsinstelling worden gepland. Op basis van de resultaten van de Audit zal Cedeo een rapport over de onderwijsinstelling uitbrengen. Dit rapport zal Cedeo aan de betreffende onderwijsinstelling opsturen. Vervolgens dient de onderwijsinstelling om de erkenning te behouden dit rapport over te leggen aan de Orde. Van Cedeo krijgt de Orde periodiek een overzicht van de onderwijsinstellingen die zijn geaudit. Indien de onderwijsinstelling het rapport van Cedeo niet binnen één maand na het uitbrengen daarvan door Cedeo aan de Orde overlegt, zal de Orde genoodzaakt zijn de erkenning in te trekken.

Bij een positief rapport van Cedeo zal de erkenning van de onderwijsinstelling kunnen worden voortgezet. Zonodig zal de Orde naar aanleiding van de uitkomsten van de Audit overleg met de onderwijsinstelling plegen over eventuele verbeteringen. Wanneer het rapport daartoe aanleiding geeft, kan de Orde sancties opleggen. Een mogelijke sanctie zou kunnen zijn dat op een eerder tijdstip dan de reguliere Auditperiode van maximaal drie jaar een (her)audit moet worden uitgevoerd.

2. Opzet Audit PE

De Audit bestaat uit drie onderdelen en resulteert in een rapportage.

¹ Cedeo is een onafhankelijke intermediaire organisatie die 'human resources improvers' zoals opleidingsinstituten, werving & selectiebureaus, uitzendbureaus en organisatieadviseurs onderzoekt op klanttevredenheid, kwaliteit, continuïteit en bedrijfsgerichtheid. Indien zo'n externe aanbieder aan de door de Orde gestelde eisen voldoet, kan deze in aanmerking komen voor het predicaat 'Orde-erkend'.

2.1 Onderdeel 1: Controle cursusdocumenten

Op basis van de opleidingsdatabank van de Orde wordt van een erkende onderwijsinstelling die voor de Audit in aanmerking komt, voor de relevante periode steekproefsgewijs een aantal bij de Orde geregistreerde PE-cursussen geselecteerd. De te auditen onderwijsinstelling wordt ten behoeve van de controle op onderdeel 1 vervolgens verzocht van deze geselecteerde cursussen de vereiste cursusdocumenten in kopie toe te sturen aan Cedeo.

Dit betreft de volgende documenten:

- (1.) cursusmateriaal;
- (2.) presentielijsten met handtekeningen;
- (3.) evaluatieformulieren;
- (4.) cursusprogramma;
- (5.) deelnamecertificaten;
- (6.) cursusaankondiging (met het verplichte puntenlogo)².

Elke cursus wordt op basis van deze stukken door Cedeo beoordeeld aan de hand van de vragenlijst van onderdeel 1 (zie bijlage 1).

De scores op onderdeel 1 worden als volgt berekend:

Voor elke 'ja' die wordt gescoord, wordt één punt gerekend, waarbij de scores op de vragen 2, 5, 7, 10 en 11 dubbel worden geteld. De score 'nee' levert geen punten op. De maximale score per cursus kan derhalve voor een PE-cursus (bestaande uit 11 vragen) in totaal 16 punten zijn

Voor de betreffende PE-cursus wordt een voldoende gescoord indien minimaal tien (van de 16 punten) worden gescoord. Indien minder dan tien punten worden gescoord voor een PE-cursus, zal voor die betreffende cursus een onvoldoende worden genoteerd.

Nadat alle cursussen op onderdeel 1 zijn beoordeeld, zal Cedeo bepalen of de onderwijsinstelling voor dit onderdeel in totaal een voldoende of onvoldoende heeft behaald. Indien meer dan de helft van het aantal cursussen een voldoende heeft gescoord, zal de onderwijsinstelling op dit onderdeel een voldoende behalen.

2.2 Onderdeel 2: Deelnemersenquête

Ten behoeve van onderdeel 2 van de Audit wordt een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd onder een aantal accountantcursisten van de in onderdeel 1 geselecteerde cursussen. De steekproefgrootte van het tevredenheidsonderzoek is in beginsel bepaald op 15 accountantcursisten verdeeld over de in onderdeel 1 geselecteerde cursussen. De ondergrens van de steekproef is vastgesteld op vijf accountantcursisten. Indien het bedoelde aantal van vijf accountantcursisten niet kan worden behaald, benadert Cedeo andere cursisten (bij voorkeur AA-accountants) voor de deelnemersenquête. Dit is dan ook de reden waarom op de presentielijsten de volledige titulatuur van de cursist dient te worden vermeld (zie nader Procedure Cursusorganisatie onder 12).

De cursisten van de onderwijsinstellingen worden telefonisch geïnterviewd aan de hand van een reeks gerichte vragen over o.a. de gevolgde cursus en de onderwijsinstelling (zie bijlage 2). De antwoorden bieden informatie over de tevredenheid bij de cursisten over de onderwijsinstelling en de gevolgde cursus. De cursisten kunnen op ieder item een score geven van één tot vijf, van 'zeer ontevreden' tot 'zeer tevreden'. Tenminste 70 procent van de benaderde cursisten moet minimaal een vier of vijf (tevreden of zeer tevreden) scoren. Indien 70 procent tevredenheid (of meer) wordt behaald, zal de onderwijsinstelling op dit onderdeel een voldoende scoren. De antwoorden worden weergegeven in een matrix.

² Het betreft de voorafgaande cursuspublicatie voor de cursist. Te denken valt aan mailings/brochures, advertentieteksten, webpublicaties, intranet-publicaties, interne memo's, nieuwsbrieven en/of andere cursusaankondigingen.

Tevens wordt per item een toelichting gegeven waarbij anoniem zowel de sterke als de te verbeteren punten aan de orde komen.

2.3 Onderdeel 3: Interview onderwijsinstelling

De uitkomsten van onderdeel 1 en 2 worden tijdens een bezoek aan de onderwijsinstelling door Cedeo met de contactpersonen van de onderwijsinstelling besproken. Tevens worden in dat gesprek aanvullende vragen gesteld omtrent de thema's aangaande de professionaliteit en continuïteit van de cursusorganisatie en de toepasbaarheid van de cursussen voor registeraccountants (zie bijlage 3).

2.4 Rapportage

De informatie die op bovengenoemde wijze (onderdelen 1 t/m 3) over de cursussen en de onderwijsinstelling is verzameld, wordt vastgelegd in het concept-rapport. Voorts wordt aan de hand van de beoordelingstabel van de Audit (zie bijlage 4) de totale (advies) eindscore door Cedeo bepaald. De conceptversie wordt vervolgens aan de onderwijsinstelling ter becommentariëring voorgelegd. De onderwijsinstelling kan daarop nog reageren. Hierna zal het definitieve rapport worden vastgesteld. De onderwijsinstelling is ter behoud van haar erkenning op grond van de regelgeving verplicht binnen één maand na afronding van het eindrapport dit aan de Orde toe te sturen. De Orde zal aan de hand van voornoemde beoordelingstabel een beslissing nemen over de voortzetting van de erkenning.

Bijlage 1: Onderdeel 1: Controle cursusdocumenten

Onderdeel 1: Controle cursusdocumenten

1. Heeft de onderwijsinstelling in de cursusaankondiging voorafgaand aan de cursus het totaal aantal PE-punten (hoofdregel: puntenlogo) weergegeven?³
 Ja
 Nee
2. Heeft er voor aanvang en na afloop van de cursus aanwezigheidsregistratie plaatsgevonden (handtekeningen van de cursisten bij aanvang en na afloop van elke cursusdag)?
 Ja
 Nee
3. Is er een aparte presentielijst voor de handtekeningen voor de aanvang van de cursusdag en een aparte lijst voor de handtekeningen na afloop van de cursusdag?
 Ja
 Nee
4. Bevatten de presentielijsten de vereiste gegevens (voorletters, achternaam, titulatuur) van de cursisten?
 Ja
 Nee
5. Zijn de evaluatieformulieren van de cursisten en/of cumulatieve totaalscore van alle evaluaties per cursus aanwezig?
 Ja
 Nee
6. Is op het evaluatieformulier een algemene waarderingsvraag aanwezig?
 Ja
 Nee
7. Wordt de algemene waarderingsvraag door minimaal 70% van de accountantcursisten met een voldoende beoordeeld?
 Ja
 Nee
8. Is het cursusmateriaal (bijv. weergave/samenvatting van lezing, literatuur, jurisprudentie en/of andere achtergrond informatie) voorhanden?
 Ja
 Nee

³ Het betreft de voorafgaande cursuspublicatie voor de cursist. Te denken valt aan mailings/brochures, advertentieteksten, webpublicaties, intranetpublicaties, interne memo's, nieuwsbrieven of andere cursusaankondigingen.

9. Is het cursusprogramma (inclusief een overzicht van tijden van aanvang, pauzes, einde van de cursus) van de cursus aanwezig?

- Ja
- Nee

10. Is het juiste aantal PE-punten aan de cursus toegekend?

- Ja
- Nee

11. Voldoet het deelnamecertificaat⁴ aan de vereisten (cursusnaam en data, naam cursist, aantal PE-punten, ondertekening door de onderwijsinstelling)?

- Ja
- Nee

⁴ In plaats van een deelnamecertificaat per cursus kunnen erkende accountantskantoren of andere organisaties voor hun interne cursusprogramma gebruik maken van een persoonlijk jaarcertificaat (per kalenderjaar). De voorwaarden voor zo'n jaarcertificaat zijn: naam organisatie, naam accountant (voorletters en achternaam); aantal PE-punten per cursus; ondertekening door de contactpersoon van het kantoor; naam van de gevolgde interne cursussen met cursusdatum/data (eventueel met vermelding van docenten) en jaartal waarop het jaarcertificaat betrekking heeft. Indien een accountantskantoor of andere organisatie een jaarcertificaat hanteert dient bij deze vraag te worden bezien of het jaarcertificaat voldoet aan bovengenoemde vereisten.

Bijlage 2: Onderdeel 2: Deelnemersenquête

Onderdeel 2: Deelnemersenquête

De onderwijsinstelling heeft aangegeven dat u heeft deelgenomen aan de cursus. Klopt dit?

Voortraject

1. Hoe bent u vooraf geïnformeerd over de cursus? Bent u vooraf goed geïnformeerd over startdatum, cursustijden, voorbereidingen, aanduiding doelgroep en dergelijke?
2. Wat vindt u van de snelheid/het gemak waarmee de inschrijving is geschied?

Opleidingsprogramma

1. Waren niveau, opzet, inhoud en doelstellingen u vooraf voldoende duidelijk?

Uitvoering

1. Beantwoordde de uitvoering aan uw verwachtingen in het algemeen en qua niveau, duidelijkheid, theoretisch en/of praktisch gehalte, diepgang?
2. Heeft de inhoud voldoende handvatten geboden voor directe toepassing van het geleerde in de praktijk?
3. Is de cursus afgesloten met een (schriftelijke) evaluatie?
4. Heeft u binnen 4 weken na afloop van de cursus een deelnamecertificaat ontvangen?

Docent

1. Bent u tevreden over de kwaliteit van de docent(en)? Wat vond u sterk of zwak?

Cursusmateriaal

1. Heeft u cursusmateriaal ontvangen?
2. Bent u tevreden over de kwaliteit van het cursusmateriaal?

Accommodatie

1. Bent u tevreden over de uitvoeringslocatie?

Organisatie & Administratie

1. Wat vindt u van de organisatie en administratie van de onderwijsinstelling?
2. Bent u tevreden over de financiële afhandeling van de cursus?

Prijs-kwaliteitverhouding

1. Wat vindt u van de gevraagde prijs afgezet tegen de geboden kwaliteit van de cursus?

Tevredenheid totaal

1. Bent u tevreden over deze cursus en de onderwijsinstelling?
2. Wat vond u sterk/zwak? Heeft u punten ter verbetering?
3. Zou u de volgende keer weer bij deze onderwijsinstelling een cursus volgen?
4. Beveelt u deze onderwijsinstelling aan bij collega's?

Verslag

Van alle antwoorden op de hierboven gestelde vragen wordt per item een korte samenvatting gemaakt, leidend tot een verslag. Tevens wordt per item een door de deelnemer te geven waardering verwerkt op een 5-puntsschaal.

Bijlage 3: Onderdeel 3: Interview met de onderwijsinstelling

Onderdeel 3: Interview met de onderwijsinstelling

Het interview is toegespitst op de kwaliteit van de cursusorganisatie, de afstemming van de cursussen op de praktijk van de accountant en de naleving van de regelgeving in het kader van de Permanente Educatie (PE). Onder onderstaand punt 1 komen de professionaliteit en continuïteit van de cursusorganisatie aan de orde. Punt 2 ziet op toepasbaarheid van de cursussen. Onder punten 3 en 4 vindt een terugkoppeling van resultaten van de onderdelen 1 en 2 plaats. Er zal daarbij worden gevraagd naar de reeds ondernomen of nog te nemen verbeteracties.

De volgende kwaliteitscriteria worden nagelopen:

1. Professionaliteit en continuïteit van de cursusorganisatie:

Gevraagd wordt wie verantwoordelijk is voor welke activiteiten. Hoe is voorzien in personele capaciteit voor een adequate cursusorganisatie? Van belang is dat bedrijfseconomische en personele voorwaarden aanwezig zijn om de inhoudelijke kwaliteit duurzaam te kunnen realiseren.

Eventuele zwakke plekken worden benoemd en besproken.

Onderwerpen van bespreking:

- (a) waarborgen continuïteit ten aanzien van de contacten met de Orde (hoe is zonodig vervanging van de contactpersoon gewaarborgd),
- (b) hoe wordt gewaarborgd dat de cursus tijdig (voorafgaand aan publicatie en het daadwerkelijk geven van de cursus) wordt aangemeld bij de Orde,
- (c) hoe wordt gewaarborgd dat de informatie over de cursus tijdig bekend is bij de cursisten,
- (d) hoe vindt de evaluatie van de cursussen in het algemeen plaats⁵ en
- (e) welke acties vinden plaats op het moment dat een cursus in de evaluatie onvoldoende scoort?

In het gesprek kan aangehaakt worden bij informatie die de afdeling Permanente Educatie over de cursusorganisatie van de onderwijsinstelling heeft. De input van de afdeling Permanente Educatie bij dit punt kan bestaan uit gegevens die de afdeling Permanente Educatie bekend zijn geworden naar aanleiding van andere kwaliteitsinstrumenten (bijvoorbeeld bevindingen van de afdeling Permanente Educatie in het kader van een steekproefsgewijze controle van cursussen, Meldpunt PE⁶, Visitatoren PE⁷ en de controle op de Nadere voorschriften etc.).

2. Praktijkuitoefening en praktijkvoering van registeraccountants:

Het onderwijs dient de praktijkuitoefening en praktijkvoering van de accountant en goede te komen (artikel [nog aanvullen] Nadere voorschriften PE). Gevraagd wordt op welke wijze de onderwijsinstelling aan deze eisen tegemoet komt in het kader van de ontwikkeling en de aanpassing van cursussen en cursusmateriaal, het bepalen van de leerdoelen en de werving en selectie van (gast)docenten.

Tevens wordt gevraagd naar de wijze waarop de onderwijsinstelling in dit kader de betrokkenheid van deskundigen uit de accountancy heeft gewaarborgd en gevraagd wordt naar de toegevoegde waarde van de opleiding voor de accountancy.

⁵ Komen in de evaluatie alle relevante onderwerpen (docent(en), praktijkrelevantie, cursusorganisatie, cursusmateriaal, algemene waarderingsvraag) aan bod?

⁶ Het Meldpunt PE is een webbased Meldpunt op de Ordesite, via welk Meldpunt (accountant)cursisten hun reacties op gevolgde cursussen door middel van een gestandaardiseerd webbased formulier rechtstreeks aan de Orde kunnen melden.

⁷ De Visitator PE is een door de Orde geselecteerde accountant, die als cursist onaangekondigd aan een geregistreerde cursus deelneemt en op basis van een standaardformulier schriftelijk verslag uitbrengt aan de Orde

3. Bespreking uitkomsten onderdeel 1:

Bij dit punt zal terugkoppeling van de resultaten van de controle op de cursusdocumenten plaatsvinden (onderdeel 1).

De uitkomst van het onderzoek op onderdeel 1 kan zijn dat de documenten al dan niet aanwezig zijn. Indien de documenten wel aanwezig zijn, kan de conclusie worden getrokken dat deze wel of niet correct zijn opgesteld. Indien de cursusdocumenten ontbreken en/of de cursusdocumenten niet correct zijn opgesteld, zal hieromtrent om opheldering worden gevraagd. Voor zover de onderwijsinstelling registeraccountants inzet als docenten zal een vraag worden gesteld over het gebruik van docentencertificaten door de onderwijsinstelling.

4. Bespreking uitkomsten onderdeel 2 (en de uitkomsten van de opgevraagde cursusevaluaties):

Terugkoppeling resultaten van de deelnemersenquête (onderdeel 2).

Deze resultaten worden zonodig vergeleken met de uitkomsten van de cursusevaluatie (vraag 7 van onderdeel 1). Daarbij kan aan de orde komen welke actie de onderwijsinstelling heeft ondernomen naar aanleiding van de geconstateerde onvoldoende scores in de cursusevaluaties. Omschrijf de eventuele aanpassingen/veranderingen die op basis van evaluaties hebben plaatsgevonden bij één of meerdere cursussen.

Bijlage 4: Beoordelingstabel

	Resultaat 1	Resultaat 2	Resultaat 3	Resultaat 4	Resultaat 5	Resultaat 6
Onderdeel 1	Alle cursussen zijn voldoende	Meer dan de helft van de cursussen is voldoende	Alle cursussen zijn voldoende	De helft of meer dan de helft van de cursussen is onvoldoende	Meer dan de helft van de cursussen is voldoende	De helft of meer dan de helft van de cursussen is onvoldoende
Onderdeel 2	Voldoende	Voldoende	Onvoldoende	Voldoende	Onvoldoende	Onvoldoende
Eindscore Cedeo	Goed	Tekortkoming op onderdeel 1	Kritische tekortkoming op onderdeel 2	Kritische tekortkoming op onderdeel 1	Tekortkoming op onderdeel 1 en kritische tekortkoming op onderdeel 2	Kritische tekortkoming op onderdeel 1 en 2
Vervolg audit	Na drie jaar	Na drie jaar	Heraudit onderdeel 2 na één jaar	Heraudit onderdeel 1 na één jaar	Heraudit onderdeel 2 na één jaar	Heraudit onderdeel 1 en 2 na één half jaar
Status Erkenning	Erkenning	Erkenning	Geen erkenning	Erkenning onder voorwaarden	Geen erkenning	Geen erkenning

**Koninklijk Nederlands Instituut
van Registeraccountants**

A.J. Ernststraat 55
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
T 020 301 03 01
E nivra@nivra.nl
I www.nivra.nl